Disaster Risk Management in Nepal and NIA's Initiatives and Strategies

Nirmal Adhikari
Deputy Director, Nepal Insurance Authority

नेपाल बीमा प्राधिकरण
NEPAL INSURANCE AUTHORITY

DISASTER RISK IN NEPAL

- **Nepal is exposed to a wide range of natural hazards.**
- **The country is located in a seismically active zone with a high probability of a major earthquake.**
- **Globally, Nepal ranks fourth in terms of its relative vulnerability to climate change, and 11th to earthquake.**
- **Out of 21 cities around the world that lie in similar seismic hazard zones, Kathmandu is at the highest risk in terms of impact on people.**
- **Every year, Nepal suffers an average of 500 natural hazard events, resulting in loss of lives, damaged properties, and disrupted livelihoods.**

Source: Country Risk Profile Nepal by ADB, 2020

- **Based on Government of Nepal estimates, 1.9 million people are highly vulnerable to the potential impacts of climate change, while an additional 10 million are increasingly at risk.**

- **Water resources, food security, and ecosystem health have been identified as most at risk.**

- **The economic cost of climate change to agriculture, hydropower, and industries affected by water-induced disasters is estimated to be equal to 2%–3% of GDP per year.**

Source: Ministry of Population and Environment 2019

Disaster Risk Management In Nepal

Disaster Risk Management and Reduction Act 2017	• Provides for a national Disaster Risk Reduction and Management National Council chaired by the Prime Minister • outlines a multitier institutional structure for the federal, provincial, district, and local tiers of government • Provides for disaster management funding
Central Natural Disaster Relief Committee	• Chaired by the Minister for Home Affairs, coordinates effective and efficient relief operations by both government and nongovernment agencies

Contd…

National Planning Commission

- Mainstreamed disaster risk reduction into long-term, periodic, and annual development plans
- 14th Development Plan accords priority to DRM in its sectoral plans.

The Water and Energy Commission

- Makes recommendations for disaster risk reduction by identifying disaster-prone rivers and streams.

About Nepal Insurance Authority (NIA)

Regulatory Agency established to systematize, regularize, inspect and supervise insurance business in Nepal.

Insurance Board (Beema Samiti) was established in 1969.

With the enactment of Insurance Act, 2022 Insurance Board was converted into Nepal Insurance Authority.

नेपाल बीमा प्राधिकरणको परिचय

स्थापना -२०२५
बीमा ऐन -२०४९
नेपाल बीमा प्राधिकरण – बीमा ऐन, २०७९

नेपाल बीमा प्राधिकरणको गठन

- संचालक समितिको गठन

क. नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको व्यक्ति – अध्यक्ष

ख. सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय – सदस्य

ग. सहसचिव, कानुन न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय – सदस्य

घ. जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरुमध्ये एक जना – सदस्य

ङ. निर्जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरुमध्ये एक जना – सदस्य

नेपाल बीमा प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार

- सरकारलाई बीमा सल्लाह दिने,
- बीमक, बीमा मध्यस्थकर्ता तथा अन्य बीमा सेवा प्रदायकको इजाजतपत्र सम्बन्धी काम गर्ने,
- बीमा सम्बन्धी विनियम, निर्देशिका, मार्गदर्शन, आदेश जारी गर्ने
- बीमकको पूँजी लगायतका कोषहरू निर्धारण गर्ने,
- बीमा बजारलाई विश्वसनीय र प्रतिस्पर्धी बनाउने, बीमाको विकास, प्रबर्द्धन तथा विस्तार गर्ने

नेपाल बीमा प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार

- नियमन, निरीक्षण, सुपरीवेक्षण गर्ने
- न्यून आय भएका बर्ग समक्ष बीमाको पहुँच पुर्याउने र लघुबीमाको प्रवर्द्धन गर्ने
- बीमाको तर्फबाट अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध कायम राख्ने
- बीमित हित संरक्षण सम्बन्धी कार्य गर्ने
- बीमा नियामकको हैसियतमा अन्य

बीमा तथा जोखिम व्यवस्थापन

- **जोखिम**
- व्यक्ति, समाज तथा व्यवसायिक कारोबारमा मृत्यु, आगलागि, भुकम्प, चोरी, विष्फोटन, सडक एवम् हवाई दुर्घटना जस्ता कारणले क्षति पर्याउने अवस्था ।

बीमा

मानव जीवन र भौतिक सम्पत्तिमा आइपर्ने जोखिमलाई हस्तान्तरण गर्ने प्रक्रिया ।

बीमाको प्रकारहरु

जीवन बीमा

- आजीवन जीवन बीमा
- सावधिक जीवन बीमा
- म्यादी जीवन बीमा
- लघुबीमा

निर्जीवन बीमा

- अग्नी बीमा
- मोटर बीमा
- हवाई बीमा
- सामुन्द्रिक बीमा
- इन्जिनियरिङ्ग बीमा
- बिविध बीमा (कृषि तथा पशुपन्छी बीमा, स्वास्थ्य बीमा, दुर्घटना बीमा, लघुबीमा, नगद बीमा, [illegible] बीमा

पुनर्बीमा

- बीमाको पनि बीमा गर्ने व्यवसाय पुनर्बीमा

बीमा प्राधिकरणबाट इजाजतपत्र प्राप्त बीमा कम्पनीहरू

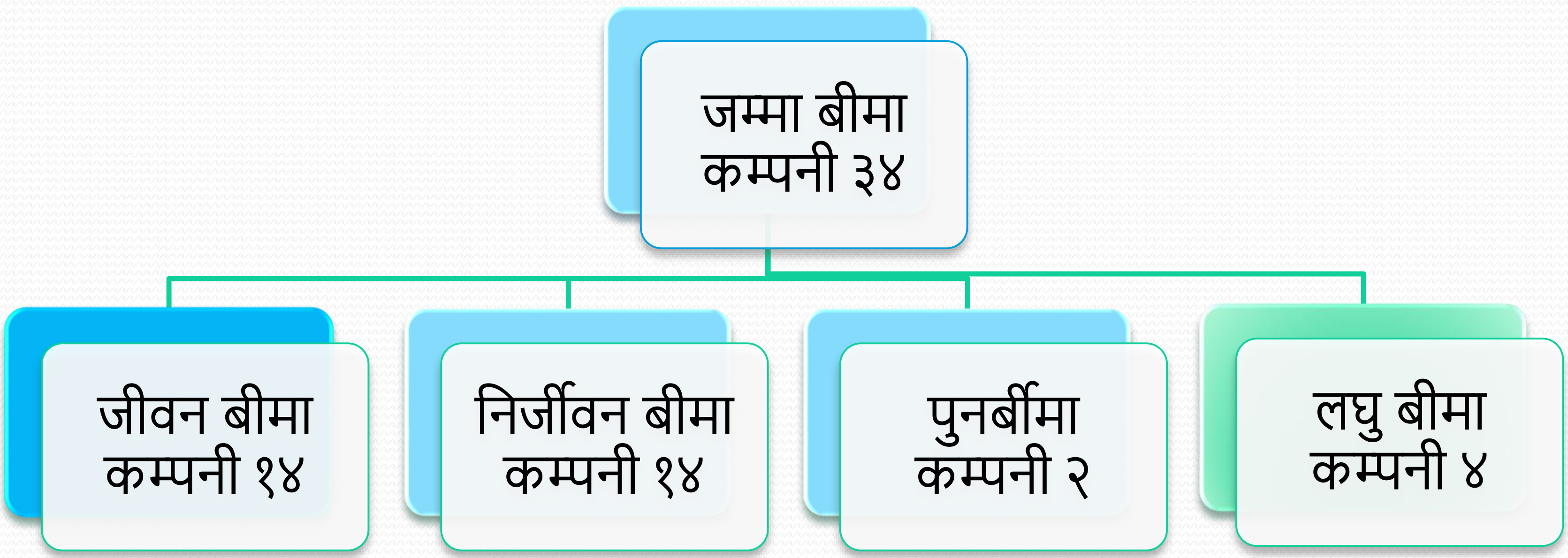

कृषि प्रयोजनको लागि पालिने जीवजन्तु तथा खेती गरिने वनस्पतिको बीमाको प्रकार

• जीवजन्तु

- गाइभैसी
- भेडावाख्रा
- घोडा वर्ग
- सुंगुर वर्ग
- घरपालुवा जनावर

• बनस्पति

- अन्नबाली
- दलहन
- तेलहन
- तरकारी
- च्याऊ
- फलफूल
- सुख्खा फल (नट वर्ग
- कन्दमूल
- चिनीजन्य बाली
- पेय
- मसला
- फूल
- जडिवुटी
- घाँसेबाली
- किरा (वनस्पति वर्गमा राखिने किरा बर्ग)
- खाद्यान्न
- अन्य वनस्पति

• जडिबुटी

- रुख वर्ग
- झारी वा बुट्यान

नेपाल सरकारबाट बीमा प्रबर्द्धनका लागि गरिएका प्रयास

- कृषि बीमा विस्तार गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
- जलवायु परिवर्तन, रोग/किराको प्रकोप एवं प्राकृतिक विपद्हरुबाट कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रमा रहेको जोखिम न्युनीकरणका लागि पशुपन्छी बीमा लगायतका अनुकूलन व्यवस्थापनका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।
- कृषि बाली तथा पशु बीमाको प्रिमियममा ८०% अनुदान प्रदान गर्न रु. ९५ करोड विनियोजन भएको ।
- जडीबुटी खेतीको बीमा गर्ने व्यवस्था मिलाइने उल्लेख भएको ।
- स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई दिगो बनाउन बीमा कम्पनी मार्फत संचालन गर्न आवश्यक तयारी गरिने ।
- स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको लागि रु. ४ अर्ब विनियोजन

नेपाल सरकारबाट बीमा प्रबर्द्धन तथा विपद न्यूनीकरणका लागि गरिएका प्रयास

- सार्बजनिक खरिद एन, २०६३ मा बीमा गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको ।
- नेपाल सरकार स्वास्थ्य बीमा बोर्ड मार्फत रू.१ लाख सम्मको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको ।
- पत्रकार र राष्टसेवक कर्मचारीको दुर्घटना बीमा सञ्चालनमा रहेको ।
- सुदूर पश्चिम प्रदेश सरकारले प्रदेश भित्रका सबै जनताको दुर्घटना बीमा गर्ने गरेको ।

नेपाल सरकारबाट बीमा प्रबर्द्धनका लागि गरिएका प्रयास

- अन्तराष्ट्रिय र राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागी खेलाडी तथा प्रशिक्षकहरुको बीमा गर्ने व्यवस्था मिलाइने ।
- श्रमजीवी पत्रकरहरुलाई प्रदान गरिदै आएको दुर्घटना बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता ।
- राष्ट्रिय बीमा नीति र विपद् जोखिम बीमा रणनीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिने ।
- एक परिवार एक बीमा अवधारणा साकार पार्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरी स्थानीय तहसम्म बीमाको पहुँच विस्तार गरिनेछ ।

नेपाल सरकारबाट बीमा प्रबर्द्धनका लागि गरिएका प्रयास

- बीमा सूचना केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
- बीमा कलेज स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिने ।
- बीमा व्यवसायलाई सामाजिक संरक्षणको एक महत्वपूर्ण आधारस्तम्भको रुपमा विकास गर्नको लागि गरिव, विपन्न तथा कृषि क्षेत्रलाई समेट्ने गरी लघु बीमा कम्पनीको स्थापना गरिने ।
- बीमा कम्पनीले आफ्नो लगानीको निश्चित

बीमामा कर छुट तथा अनुदान

- घर बीमामा रु. ५,००० कर छुट ।
- जीवन बीमा गरे बापत रु ४०,००० सम्म कर छुट ।
- कृषि तथा पशुपन्छी बीमामा बीमाशुल्कको ८० प्रतिशत अनुदान ।
- खाद्य भण्डारणको बीमामा ५० प्रतिशत अनुदान ।
- बनस्पति तथा जडिबुटिको बीमामा ५० प्रतिशत अनुदान ।

बीमा प्राधिकरणबाट विपद न्यूनीकरणका लागि गरिएका प्रयास

- राष्ट्रिय बीमा नीति तयार गरि लागू गर्न लागिएको ।
- विपद जोखिम न्यूनीकरण गर्ने उदेश्यले संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारसँग अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिरहेको ।
- कृषि बीमामा नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान प्रभावकारी रूपमा कार्यन्वयन गर्न तथा कृषि बीमा कार्यक्रम प्रभावकारी वनाउन सबै बीमकलाइ अनिवार्य कृषि बीमा गर्न जिल्ला बाँडफाड गरिएको ।
- सबै प्रकारका सम्पत्तिको जोखिम रक्षावरण गर्ने गरी सम्पत्ति बीमा निर्देशिका जारी गरिएको ।
- विपद जोखिम लगायतका सवै दुर्घटनाबाट हुने क्षतिको रक्षावरण गर्न स्तरीकृत दुर्घटना बीमालेख समितिबाट जारी गरेको।
- हाल जीवन तथा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरू मार्फत न्यून अय भएका तथा दुर्गम क्षेत्रका जनता र सम्पत्तिको लघुबीमा भईरहेको।

Initiatives And Practices in Insurance Industry

- **Index Insurance at Nepalese Context**

Weather Index Insurance for Apple
Flood Index Insurance for Paddy
Area Yield Insurance for Paddy
Satellite Precision Based Agriculture Insurance

- **Parametric Insurance**

Parameters of Indexes

Indices	Parameters
Weather Index	Rainfall : mm Damage due to hailstone
Flood Index	Flood Water level
Area Yield Index	Minimum Guaranteed production: Wet weight and Dry Weight
Satellite Precision Based Agriculture Insurance	heavy rainfall, drought, pest infestation, hailstorm, flood, snow, wind

नेपाल सरकारबाट जारी विपद् जोखिमका लागि वित्तीय व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०७८ को कार्यान्वयन कार्ययोजनामा भएका व्यवस्थाहरु :-

- जीवन वीमाको माध्यमबाट मानविय क्षति तथा निर्जीवन वीमाको माध्यमबाट निजी, सार्वजनिक तथा सार्वभौम सम्पत्तिको (Sovereign Assets) विपद् क्षतिको आर्थिक पुनर्भरण गर्ने उपायहरु अवलम्वन गर्ने ।
- जोखिम हस्तान्तरणका लागि बजारमा आधारित वित्तीय उपकरण (बीमा) लाई प्रयोगमा ल्याउने
- विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न वित्तीय स्रोतहरु (आकस्मिक कोष र अन्य कोष)को प्रवन्ध र परिचालन गर्ने ।
- कृषि बीमामा Weather Based Insurance र Index Based Insurance मार्फत बीमाको ग्रामीण क्षेत्रमा पहुँच पुर्याउन

- सार्वजनिक सेवाका पूर्वाधार ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक सम्पदाहरु र सार्वभौम दायित्व (Sovereign Liabilities) हरुको विपद् पश्चात पुनर्निर्माणका लागि पहिलो क्षति (First Loss) बीमाको माध्यम र तहगत जोखिम सुरक्षण विधि (Risk Layering Approach) बाट जोखिम हस्तान्तरण गरी अधिक क्षतिको अवस्थाका लागि आवश्यक संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा स्थापना भएका विपद व्यवस्थापन कोषको प्रयोग गर्ने ।
- निर्जीवन बीमाको माध्यमबाट विपद् जोखिम व्यवस्थापनको लागि सार्वजनिक भौतिक संरचनाहरु निर्माणको स्वीकृतीसँगै बीमा गर्ने व्यवस्था गर्ने ।

- सबै प्रकारका भौतिक र आर्थिक गतिविधिहरु र निजि सम्पत्तिको सुरक्षण गर्न बीमासँग आवद्ध गरी लैजाने व्यवस्था गर्ने र जोखिममा आधारित मूल्य (Risk Based Pricing) निर्धारण गर्न समन्वय गर्ने ।
- विपद्को अवस्थामा बैङ्क, बीमा र वित्तीय सेवा प्रदायक संघ, संस्था र सहकारीको वित्तीय जोखिमलाई ब्यवस्थित गर्न, वित्तीय स्थायित्व कायम गर्न, बीमा तथा पुनर्बीमा जस्ता अग्रीम र सुनियोजित सुरक्षण उपायहरुको अबलम्वन गर्ने ।
- न्यून आय भएका बर्ग र समुदायलाई कृषि तथा लघु बीमा एवं सुरक्षणको माध्यमबाट रक्षावरण गर्ने ।

बीमा क्षेत्रका चुनौतिहरू

- जनचेतनाको कमी
- भौगोलिक कठिनाई
- बीमा शिक्षाको कमी
- वेरोजारी तथा न्यून आयस्तर
- बीमा कम्पनीहरूको ग्रामिण क्षेत्रमा न्यून उपस्थिति
- बीमा क्षेत्रसङ्ग संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय सरकारको समन्वयको कमी

THE WAY FORWARD

- Use the disaster management fund established at the federal, provincial and local levels for Insurance and risk reduction
- Mandatory provision of property insurance to provide protection of government-owned property and immovable property of citizens against natural calamities and other risks
- Provision of compulsory insurance during the approval of construction of public physical structures for disaster risk management through non-life insurance
- Strengthening of Regulation and Supervision of Insurance Sector
- Increasing Insurance literacy in rural and remote areas

धन्यबाद

प्रश्नहरू ?????